

Jaarverslag 2009 - Eigen Kracht Centrale

Met trots zenden wij u het jaarverslag 2009 van de Eigen Kracht *Centrale*.
Wij verzoeken u dit verslag uit te reiken aan de leden van de Provinciale Staten.

Zeggenschap is de sleutel in ons werk. We zijn dan ook blij u te kunnen melden dat in 2009 meer burgers gebruik hebben gemaakt van de Eigen Kracht-conferentie. Dat betekent meer mensen die samen met hun familie en bekenden een plan hebben gemaakt om problemen en conflicten op te lossen. Steeds meer instellingen, maar vooral ook burgers, onderstrepen het belang van het benutten van eigen kracht bij het vinden van oplossingen. Krachten uit het directe netwerk bundelen, draagvlak creëren en burgers de regie laten houden over hun eigen leven, dat is waar Eigen Kracht-conferenties over gaan. In ons jaarverslag leest u de ontwikkelingen van het afgelopen jaar.

De laatste jaren en vooral in 2009 kwam er steeds meer een maatschappelijke discussie op gang. Hoe kan de zorg meer vraaggestuurd ingericht worden? Hoe kan in het kader van de Wmo de eigen verantwoordelijkheid van burgers aangesproken worden?

Uit onderzoek blijkt dat het benutten van de eigen kracht van burgers leidt tot passende oplossingen voor problemen, minder ingrijpende maatregelen en een groot draagvlak in het directe netwerk. Zo komt de regie weer bij de burger te liggen.

Wilt u meer weten over Eigen Kracht? Wij nodigen u van harte uit voor een gesprek. Neemt u daarvoor contact op met de regiomanager in uw provincie:

Arie Koster, 06-16726042, ariekoster@eigen-kracht.nl

Of bezoek de website www.eigen-kracht.nl. U kunt zich daar ondermeer inschrijven voor onze digitale nieuwsbrief en informatie vinden over de onderzoeken die naar Eigen Kracht-conferenties zijn gedaan.

Met vriendelijke groet,

Stichting Eigen Kracht *Centrale*

In de regio

Noord-Holland

In Noord-Holland neemt de belangstelling voor EK-c's snel toe, van acht aanvragen in 2007 naar 55 in 2009. Vanuit de projectmiddelen van de Centra voor Jeugd en Gezin en Steunpunten Huiselijk Geweld in de regio's Kop van N-H, Noord-Kennemerland en Gooi & Vechtstreek zijn eind 2009 binnen de betrokken organisaties tijdelijk vier interne aandachtsfunctionarissen aangetrokken. Deze medewerkers helpen mee aan de invoering van het besluitvormingsmodel in hun organisatie en regio.

Utrecht

In de regio Utrecht is veel interesse voor EK-c's, bij zowel burgers als provincie en gemeenten, maar er zijn nauwelijks financiële mogelijkheden. De provincie heeft in het beleidsprogramma 'Utrechtse Jeugd Centraal' aangegeven EK-c's in te willen zetten en werkgroepen onderzoeken de wijze waarop dit mogelijk is. Een aantal conferenties is bekostigd door gemeenten.

Zuid-Holland noord

In 2009 stelde de provincie Zuid-Holland geld beschikbaar voor een meerjarig project, waarbij jaarlijks vijftig EK-c's kunnen worden ingezet voor kinderen en jongeren tot 18 jaar, in de regio Zuid-Holland noord. De projectleider van de GGD en de Eigen Kracht Centrale werken samen aan implementatie van conferenties in deze regio. Naast dit project zijn verschillende gemeenten geïnteresseerd in EK-c's.

Noord-Brabant

In de eerste helft van 2009 lag het accent op het organiseren van Eigen Kracht-conferenties voor leerlingen binnen het onderwijs. Dit accent verschoof later naar conferenties binnen de jeugdzorg en ten behoeve van de verzorging en verpleging van ouderen. De provincie ziet de EK-c in de toekomst vooral binnen de Centra voor Jeugd en Gezin en in de jeugdzorg. Met enkele grote gemeenten zijn gesprekken gevoerd over de inzet van EK-c's in het preventieve veld.

Limburg

Na enkele EK-c's bij welzijnsorganisatie Trajekt in Maastricht, vroeg de provincie Limburg Bureau Jeugdzorg Limburg om ook te starten met EK-c's. Er zijn Eigen Kracht-coördinatoren geworven en opgeleid en zo is er nu ook een team Limburg actief bij de Centrale. Via de conferenties is bij de jeugdzorginstellingen de EK-c meer en meer bekend aan het raken.

Overijssel

Belangrijke ontwikkelingen in Overijssel zijn voortgekomen uit de reis naar het Britse Kent. Een concreet resultaat hiervan is de gedeelde visie. Wie zich aanmeldt bij een jeugdzorgorganisatie in Overijssel, krijgt voortaan altijd de gelegenheid om een EK-c op te starten. Bovendien zijn zes Overijsselse gemeenten een pilot gestart om EK-c's centraal te stellen in de Centra voor Jeugd en Gezin.

Flevoland

Er vond een lichte stijging van het aantal aanvragen plaats en vooral de gemeente Almere deed het goed. De trend zet zich voort dat interesse voor EK-c ook op andere gebieden groeit; in buurten waar overlast is en bij vragen voor volwassenen waar geen kinderen bij betrokken zijn. De interesse vanuit het onderwijs is ook gegroeid.

Groningen

Naast jeugdzorg werden dit jaar EK-c's voor volwassenen georganiseerd en vroeg de gemeente Hoogezand-Sappemeer als eerste gemeente een conferentie aan voor een buurtprobleem, Groningen en Zuidhorn volgden. De provincie Groningen meent dat de financiering van conferenties een taak van gemeenten is. Dat betekent dat Eigen Kracht in Groningen niet langer verbonden is aan Bureau Jeugdzorg en vanaf 2010 een zelfstandige koers inslaat.

Friesland

Het jaar 2009 was het tweede en laatste jaar waarin de provincie met cofinanciering de gemeenten wilde stimuleren EK-c in hun CJG- en WMO-beleid op te nemen. Enkele gemeenten hebben hier gebruik van gemaakt. Het project bij de Centrale Toegang van Bureau Jeugdzorg bood de mogelijkheid voor een meer preventieve inzet en loopt door tot eind 2010.

Amsterdam

Het aantal EK-c's groeide met 23%. De grootste aanvrager was Bureau Jeugdzorg, daarnaast waren er aanvragen van MEE, zorgaanbieders, Blijfgroep, WSG en een klein percentage door mensen zelf. In Amsterdam maakt de MPG-aanpak gebruik van EK-c's. Aanvragen voor volwassenen kwamen via MEE, PuurZuid en woningcorporatie Eigen Haard. Financiering hiervan vond plaats door de gemeente Amsterdam, stadsdeel Zuid/Zuideramstel en MEE Amstel en Zaan.

Rotterdam

De meeste conferenties werden ingezet binnen het werkveld van Bureau Jeugdzorg. Daarnaast kwamen veel aanmeldingen via MEE Rotterdam en via de William Schrikker Groep. Het aantal gezinnen dat zelf een EK-c aanvraagt, net als voorgaande jaren vooral Antilliaanse gezinnen, blijft constant. Er ontstond belangstelling voor de EK-c vanuit de randgemeenten en er is gestart met Eigen Kracht voor (ex) Dak- en Thuislozen, vooral het Leger des Heils toont belangstelling.

Gelderland

Het aantal conferenties in Gelderland steeg dit jaar. In enkele gemeenten werd hard gewerkt om EK-c's te implementeren, onder andere in Geldermalsen en Culemborg. Er startte een project voor risicowerfjongeren en een project Huiselijk geweld Achterhoek. In Arnhem werd een motie aangenomen om EK-c's bij het CJG onder te brengen. Er zijn regiobreed gesprekken gevoerd over structurele inzet bij CJG's, jeugdzorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg.

Buitenland

Dit jaar startte de invoering van Family Group Conference (FGC) in Bosnië en Herzegovina. Op verzoek van de Social Centers uit Banja Luka en Sarajevo organiseerde de Eigen Kracht Centrale een FGC-seminar in samenwerking met de Karthuizer/Hogeschool van Amsterdam. Dit seminar werd ondersteund en gesponsord door de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE). Tevens namen enkele kleine NGO's deel, evenals de universiteiten uit beide steden. Het seminar was opgezet volgens de principes van de EK-c. Eerst werd informatie gegeven over het vergroten van de invloed van burgers op hulpverlening en zorg. In het tweede besloten gedeelte konden de deelnemers uit Bosnië en Herzegovina een besluit nemen of FGC past bij de verdere opbouw van hun land. De conclusie was positief en gaf legitimatie voor het opzetten van een onafhankelijke FGC-organisatie, trainen van onafhankelijke coördinatoren, trainen van professionals, faciliteren van FGC's, het opbouwen van een FGC-infrastructuur en monitoring door onafhankelijk onderzoek. Inmiddels is ook een dwarsverband gelegd met FICE-Serbia waar al een jaar eerder FGC geïntroduceerd was.

Raad van Toezicht Eigen Kracht Centrale

De Raad van Toezicht ziet toe op de uitvoering van werkzaamheden van het bestuur van de organisatie. De Raad van Toezicht werd in 2009 uitgebreid met twee nieuwe leden en bestond uit: mevr. T. van den Klinkenberg (voorzitter), dhr. A. Offers, prof. dr. G. van der Laan, dhr. R. Linthorst, mevr. J. Ferrier.

Colofon

Dit is een uitgave van de Eigen Kracht Centrale, mei 2010 © EKC Zwolle
Eindredactie: Marieke Wittendorp, Hedda van Lieshout, Jolanda Stellingwerff
Vormgeving: Pappy, Marion Fischer
Foto's: Caroline van Pagée, Mirte Slaats

De Centrale streeft maximale zeggenschap na van burgers en stimuleert daartoe burgers, organisaties en overheden. De Centrale is actief op het terrein van individuele zorg, herstelrecht, welzijn in de buurt en in het onderwijs.

Eigen Kracht Centrale

Postbus 753
8000 AT Zwolle
038 - 422 25 26
info@eigen-kracht.nl

Eigen Kracht Amsterdam

Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam
06 - 55 32 48 13
amsterdam@eigen-kracht.nl

www.eigen-kracht.nl

Jaarverslag 2009

Eigen Kracht Centrale

Na negen jaar is Eigen Kracht een gewoon begrip aan het worden. Politieke partijen, trainingspraktijken, coachingsbureaus en vele andere organisaties zijn deze term gaan gebruiken om aan te geven dat het niet vóór maar mét de burger is. Ook in de zorg en hulpverlening wordt in toenemende mate het belang van Eigen Kracht benadrukt. Demissionair minister Rouvoet is ook voorstander.

Zeggenschap is de sleutel

De Eigen Kracht Centrale heeft in de afgelopen jaren geleerd dat de Eigen Kracht-conferentie (EK-c) goed werkt als besluitvormingsproces voor burgers die met problemen of conflicten te maken hebben. Aan de ene kant is de Centrale een soort conferentiefabriek die inmiddels goed weet wat wel en niet werkt bij het inzetten en ondersteunen van conferenties. Aan de andere kant is de Centrale door de ervaringen met meer dan 3000 conferenties en 35 onderzoeken ook een veranderorganisatie geworden die werkt aan het anders inrichten van de samenleving. De visie is dat er eerst aan mensen zelf gevraagd wordt wat er aan de hand is en wat en met wie zij zelf kunnen bijdragen. Eigen Kracht inzetten kan op scholen, bij ouders en slachtoffers met hun mensen, maar ook in buurten waar iets aan de hand is.

De Eigen Kracht-benadering is al zo oud als de wereld. Van oudsher raadplegen mensen hun eigen kring als er wat is. Mensen in moeilijkheden hebben soms echter de neiging te denken dat er voor hen niemand is en dat zij er alleen voor staan. In een individualistisch georiënteerde samenleving als de onze zijn we dat allemaal haast gaan geloven. Mede hierdoor is er een gedegen systeem van geprofessionaliseerde hulpverlening ontstaan met voor elk probleem een hulpaanbod. De EK-c is het raadplegen van de 'eigen mensen' in een modern jasje. Waardevolle inspiratie uit oorspronkelijke culturen heeft laten zien dat de eigen kring samen heel goed weet wat er aan de hand is en ook wat er moet gebeuren. Die kracht kan benut worden!

Dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan. "En ik dan?" vraagt de professional met jaren studie achter de rug en met ambitie in de hulpverlening. "En wij dan?" vraagt de hulpverleningsorganisatie met een jarenlange traditie en reputatie. De kern van de verandering zit in een andere positionering van professionals en organisaties. Zij blijven nodig om antwoord te geven op de vraag naar hulp en ondersteuning van burgers. Wat er anders wordt, is dat de volgorde in de hulpverlening wordt omgedraaid. Het 'werkbriefje' komt van de burger die samen met zijn of haar eigen mensen (die in tegenstelling tot de hulpverlener altijd nabij blijven) op basis van hun gezamenlijke kennis een plan maakt. Als besluitvormingsproces is de EK-c dan ook een activerende benadering. Het effect van op een goede manier samen praten over wat er moet gebeuren, is dat mensen in de kring aanbieden om mee te helpen. Voor sommige zaken wordt een beroep gedaan op hulpverleners. Dat werkbriefje maakt dat professionals en hun organisaties kunnen werken in opdracht van de mensen die hulp nodig hebben. Dat scheelt in de verantwoordingsbureaucratie.

De kennis uit de conferentiefabriek geeft antwoord op de ja maar-vragen die vaak gaan over veiligheid, de rechten van kinderen en mensen, de maatschappelijke opdracht van de organisatie en dergelijke. Ervaring met de verandering leert dat dit niet een omslag is bij één hulpverlener, of één organisatie, of één gedeputeerde, hoe belangrijk die aanjagers/koplopers ook zijn. De kanteling moet op alle terreinen gemaakt worden en liefst ook nog tegelijkertijd. Professionals, hun organisaties, beleidsmensen, politiek, maar ook burgers zelf, de opleidingen en universiteiten. Die kanteling gaat dan richting actief burgerschap.

Mensen ontlenen trots en plezier aan het eigendom van het plan dat zij voor de moeilijkheden in hun leven of in hun buurt gemaakt hebben met hun eigen kring. Deze benadering keert de gangbare werkwijze én machtsverhoudingen in de zorg om. Mensen die voorheen als oorzaak van problemen werden beschouwd, vormen nu het begin van de oplossing. Dan moet wel de zeggenschap van de burgers over hun problemen én de oplossing geregeld worden. De regels kunnen zo veranderd worden dat burgers eerst gevraagd wordt wat en met wie zij zelf kunnen bijdragen. De wetgever kan participatie nog veel uitdrukkelijker regelen dan nu in de WMO is gebeurd. Organisaties kunnen hun procedures in deze richting veranderen en burgers kunnen staan op hun eigen kracht. Dat is waar de Eigen Kracht Centrale voor gaat. Hierbij het verslag van de resultaten van het negende jaar werken aan Eigen Kracht in Nederland.

Marianne Goorhuis, Rob van Pagée, Bestuur Eigen Kracht Centrale

Uit de jaarcijfers van 2009

Al vanaf de allereerste EK-c in 2001 worden de gegevens geregistreerd. Onderzoeksbureau WESP stelt jaarlijks de jaarcijfers vast, met daarin gegevens over aanmeldingen, resultaat, uitvoering en tevredenheid van deelnemers. Het rapport met de jaarcijfers 2009 is te zien op www.eigen-kracht.nl/meer-weten/onder-jaarcijfers. Daar zijn ook de cijfers van voorgaande jaren te bekijken.

- In 2009 zijn er 785 aanvragen voor EK-c's gedaan.
- De aanvragen kwamen uit elf provincies, meest uit Noord-Holland (Amsterdam), Overijssel en Zuid-Holland (Rotterdam).
- Familie vroeg in 18% van de gevallen zelf om een conferentie.
- De conferenties zijn voor gezinnen met kinderen (84%) of voor volwassen hoofdpersonen (16%).
- Veel aanmeldingen kwamen van Bureaus Jeugdzorg en MEE.
- Gemiddeld spelen er drie problemen per aanmelding.
- In 96% van de gevallen maken familie en netwerk samen een plan.
- In 73% van de plannen wordt om professionele hulp gevraagd.
- Gemiddeld nemen er 12,3 personen deel aan een conferentie. De kleinste bestond uit 3, de grootste uit 44 deelnemers.
- 62% van de conferenties is binnen acht weken na de aanvraag gehouden.
- Bij de conferenties waar de hoofdpersoon van verblijfplaats verandert, blijkt ook in 2009 een trend naar minder intensieve vormen van zorg.

Tevredenheid over conferenties:

	Conferentie	Plan	Coördinator
Kinderen	7,7	8,5	8,4
Volwassen deelnemers	7,7	7,8	8,0
Professionele aanvragers	7,7	7,4	8,0

